

Fransk er godt nok et kompliceret sprog

Af Annette Bjørg

”Mathilde er ret suveræn.”

...

Mors stemme fylder stuen. Ordene hviler fint i luften over kaffekopperne. Bliver liggende, mens den sorte stråle rammer porcelænet. Duften bølgler ud gennem døren, der lige akkurat står på klem.

Mathilde lurer med et øje i den smalle åbning og ser mor og naboen Jane bøje sig over papirformene med sarte pastelmønstre. De ligner dem nede fra supermarkedet, men er købt i London. Hjembragt fra en særlig sidegade af mor i sidste uge og nu med hjemmebagte muffins i. Mor siger, muffins smager bedre på den måde. Rørt sammen af lige dele nysgerrighed og eventyr og præsenteret lidt anderledes, så man husker sig selv på, at man er et rejsende menneske, der er i stand til at lade sig inspirere alle vegne. Mathilde ved, at det er den samme, gamle opskrift som altid. Udmærkede muffins, men intet nyt under solen. *Same same shit.*

Jane dåner. Over det ene og det andet. Rejsen til London, smagen af ægte vanilje og det utrolige barn. Hende Mathilde der, altså.

”Og hun fik 10, siger du.”

Mor nikker mellem døren og karmen.

”Hun har altid været god til dansk. Ja, gad vide, hvor hun har det fra.”

Hendes øjne gløder over koppekanten.

Jane ryster på hovedet.

"Mon ikke du ved det! Du med din uddannelse. Det er da ikke så underligt, at Mathilde ligger i toppen. Med de forældre."

De ler. Mor en anelse forlegent.

"I dag er hun oppe i fransk. Ja, det er Janus vel også? Jeg forstår egentlig ikke, at hun ikke har ringet endnu. Men jeg regner med, at det også er gået godt.

Fransk er godt nok et kompliceret sprog, men hun har jo det der sprogøre."

"Ligesom dig."

"Oui."

De sender tankefulde pust ud over kaffen og slubrer lydløst ind. Mathilde skifter vægten fra den ene fod til den anden og beder til, at parketgulvet ikke knirker stilheden væk.

"Og hvordan går det med Janus? Ja, Mathilde fortæller ikke så meget." Mor læner sig tilbage i sofaen, forsvinder ud af det smalle billede. Mathilde ser alligevel tydeligt, hvordan hun sidder med halvt lukkede øjne og kigger ned ad sin næse, mens hun venter på svaret.

Hun keder sig allerede, og det var endda hende selv, der spurgte, tænker Mathilde.

"Jo tak, han trak et 7-tal hjem i dansk."

"Nå, det var da meget pænt."

"Ja, jo, det er det vel."

Mor hælder mere kaffe op og skubber til kagerne. Jane fingre svæver over fadet i flere sekunder ... fire, fem ... og slår ned. Hun rømmer sig og piller langsomt pastelpapiret af.

"Men er det nok til gymnasiet? Det er det, der er spørgsmålet. Janus arbejder godt med tingene, ingen tvivl om det. Han laver det, han skal. Men har han flair for det? Jeg er ikke altid så sikker."

Mor forsvinder ud af billedet igen. Hendes fingre nulrer ved en knap på nederdelen, rundt og rundt, hun ville sikkert ikke engang lægge mærke til det, hvis den faldt af. Helt væk i sin forventning.

”Vi hjælper alt det, vi kan. Har læst lektierne med ham altid, men nu kan vi snart ikke følge med mere.” Jane ler og kaster papiret ned på tallerkenen. ”Der er ikke så mange råd, vi kan give ham mere.”

”Har han da brug for det? Jeg mener, har Janus stadig brug for, at I hjælper?” spørger mor og skraber krummer sammen på bordet.

”Ja, det synes jeg da nok, han har. Men med matematikken for eksempel, der må jeg melde pas. Jeg er sat helt til vægs, jeg fatter simpelthen ingenting. Det minder overhovedet ikke om det, jeg lærte engang. Nå, det skal jo heller ikke være en klynkestue, nu du har gjort dig sådan en umage. Mon ikke han selv kan knokle sig igennem det?”

Mathilde tænker på Janus, som han var i dag. Bleg og med en gennemtygget blyant mellem tænderne. Det skrå blik, da censor slog døren op og kaldte ham ind. De hurtige trin for at få det overstået. Koldsveden, der sprang og smittede alle på gangen med uro. Så langt fra de smilehuller og den varme, bløde hånd, der er begyndt at finde hendes på gangen, når de går forbi hinanden, og under bordet uden at nogen ved det.

”Vi har aldrig hjulpet Mathilde noget videre.” Mors stemme snitter ord. Rundt om fylder stilheden op, tager mere og mere plads. Mathilde klemmer øjnene sammen for at kunne tie stille.

”Jeg kan godt høre, det lyder forkert, men jeg tror på noget helt andet,” siger mor. Janes hænder ligger stille på bordkanten.

”Og hvad er det?”

Same same shit, tænker Mathilde.

”Det, der virker, er den stemning, de interesser, der lever i familien. Du kan kalde det ... ånd. Den ånd, der er i huset. Bliver der talt politik, bliver der rejst, kan man sprog, bliver vinduerne klappet op til verden. Alt det.”

”Mener du virkelig det?”

”Jeg er helt overbevist om det. På den måde diffunderer forældrenes viden ind i børnene – af sig selv. Du har jo Mathilde som bevis på det. Ja, undskyld igen, men hun er nærmest selvkørende.”

"Og du har ikke hjulpet? Helt ærligt?"

"Ikke på den måde, du mener."

Mathilde griber kuglepennen ved siden af telefonen og støder den mod blokken. Hun skriver et tal.

Det svajer under presset fra blækket og er overdrevent stort. Men det er tydeligt, det *skal* det være. Spidsen former tallet om og om igen.

Der er stille i stuen. Ingen er i billedet nu. Mathilde ser alligevel tydeligt, hvordan Jane er sunket tilbage i stolen og kæmper med at komme igen på det, der lige er blevet sagt.

Mathilde skubber døren lidt op, blidt, de opdager hende ikke. Jane bider sin underlæbe og rømmer sig. Så længe Mathilde kan huske, har Jane rømmet sig som tilløb til det svære, der skal siges.

"Jeg bliver lidt provokeret af det, du siger der," kommer det så.

"Hvordan? Hvad mener du?" Mor kniber øjnene sammen og lægger hovedet på skrå.

"Du siger jo faktisk, at ... at hvis børn har det svært i skolen, så er det, fordi de ikke er blevet ... ja, stimuleret hjemmefra. Af deres dumme forældre."

"Det gør jeg da ikke."

"Jo, det synes jeg, du sagde. Det var det, jeg hørte."

"Jane!" Mors stemme stiger og knækker. Brynene står på skrå over to blå gnister. Kolde gnister, findes det?

Nu er det nu.

Mathilde læner sig frem i døråbningen og støder døren helt op med sin skulder. Hun krænger dem ud af deres boble, lukker luften ud af den spændte stilhed med et "hej". Mor springer op og kommer hen med en omfavelse. Jane smiler også. Hvor er de glade for den afbrydelse:

"Hvordan gik det så? Vi sidder lige og snakker om prøven."

Mathilde roder lidt rundt i kagefadet og vælger en muffin i zigzagmønstret pastel. Hun løfter den op i lyset og følger striberne.

"Det gik."

"Åh, Mathilde, kom nu. Sig det så. Hvad fik du?"

"Og ved du noget om Janus?" Janes fingre er et roterende fletværk af bleg hud og cyklamenfarvet lak; hun kan aldrig skjule, hvordan hun har det.

"Ja, det ved jeg da."

"Mathilde! Jeg vil høre, hvordan det er gået for dig. Sig det nu."

"Janus fik 7."

"Åh, gudskelov." Jane synker tilbage i sofaen med knyttede hænder og et smil, der får lov at fylde hele ansigtet. "Han var så nervøs i morges, lagde du ikke mærke til det, Mathilde? Er han kommet hjem, tror du?"

"Han skulle vist lige på biblioteket først."

"Ja, han bor jo nærmest derhenne for tiden. Det er også et dejligt sted, synes jeg. Der er i hvert fald mere roligt end hjemme hos os lige nu med al den ombygning, vi har gang i."

"Jeg kan også godt lide at komme der."

"Ja, han siger, at I har arbejdet lidt sammen på det seneste ..."

"Nej, nu må I stoppe! Jeg holder det ikke ud mere. Ja, undskyld, Jane, 7 er en pæn karakter, det er det og tillykke med det. Men Mathilde. Hvad med dig?"
Mor har sat sig til rette, lige op og ned, parat til at få sin gave.

Så tag den da!

Mathilde glatter papiret i sin hånd og lægger det på midt på bordet.

"Hvad er det?" spørger mor og kigger undrende på tallet. "Hvad betyder det?"

"Det var det, jeg fik."

"4?"

"Ja."

"Sig mig, fik censor det forkerte ben ud af sengen i dag? Det må du da vist lige forklare."

"Hvad er der at forklare?" Mathilde kigger på mors bryn, der hænger tungt over øjnenes små sprækker af blå. "Det gik dårligt. Jeg fik 4."

"Jamen 4 ..." Mors stemme toner ud. Hun slår blikket i gulvet og sidder uden bevægelse, med et åndedræt, der ikke er der.

Janes øjne flakser mellem Mathilde og mor, og hun rejser sig og lægger sin hånd på Mathildes skulder.

"Det er da bestået," siger hun og smiler et lille smil.

"Ja, heldigvis."

"Og fransk er altså også svært."

"Oui," siger Mathilde og kigger på mor. "Det er godt nok et kompliceret sprog."